บทที่ 3
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเคมีในสารสกัดทับทิม

สารประกอบที่พบในเมล็ดและเปลือกทับทิม โดยวิธี GC-MS ดังแสดงในตารางที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ผลวิเคราะห์องค์ประกอบเคมีในสารสกัดเมล็ดทับทิม

ลำดับที่	ชื่อสาร	ปริมาณที่พบ (%)	เวลา (min)
1	Beta-Tocopherol	18.30	30.16
2	Tricyclo	15.72	18.23
3	β-Sitosterol	14.93	40.55
4	9,12-Octadecadienoic acid	11.04	17.01
5	9,12-Octadecadienoic acid	5.40	22.41
6	Octadec-9-enoic acid	5.05	17.05
7	Palmitinic acid	3.84	15.30
8	Unknown	3.15	10.37
9	Taraxasterol	2.19	44.06
10	2,6,10,14,18,22-Tetracosahexaene	2.16	24.53
11	Cyclohexene,5-methyl-3-(1-methylethenyl)	2.04	18.33
12	Fucosterol	1.82	41.23
13	6-Butyl-1,4-cycloheptadiene	1.68	24.67
14	Nonanoic acid	1.683	24.67

ลำดับที่	ชื่อสาร	ปริมาณที่พบ (%)	เวลา (min)
15	Octadecanoic acid (CAS)	1.47	17.18
16	Hexadecanoic acid	1.353	20.21
17	Methylcholesterol	1.351	35.96
18	Alpha-Fenchene	1.14	18.55
19	β-Thujaplicinol	0.952	13.06
20	Eicosanoic acid	0.791	18.87
21	2-Furancarboxaldehyde	0.74	6.78
22	Isoflavone	0.671	27.06
23	Unknown	0.579	22.70
24	3-Fluoroanisole	0.475	4.84
25	Unknown	0.347	19.67
26	9,12-Octadecadienoic acid	0.254	16.52
27	4H-pyran-4-one	0.23	5.68
28	8-Octadecenoic acid	0.213	7.94
29	Phenol,2-methoxy-4-vinyl	0.21	16.57
30	Unknown	0.26	15.65

ตารางที่ 2 ผลวิเคราะห์องค์ประกอบเคมีในสารสกัดเปลือกทับทิม

ลำดับที่	ชื่อสาร	ปริมาณที่พบ (%)	เวลา (min)
1	2-Furancarboxaldehyde	61.031	6.87
2	β-Sitosterol	7.207	40.13
3	4H-Pyran-4-one	5.117	5.69
4	4-Methyleneproline	3.378	8.76
5	1,6-Anhydro-beta-D-glucopyransoe	3.342	10.21
6	1,3-Benzenetriol-5-methyl	3.163	4.80
7	1,2,3-Benzenetriol	2.906	8.87
8	Unknown	2.825	3.16
9	9-Octadecenoic	2.176	16.91
10	2-Furancarboxaldehyde	1.969	3.51
11	Hexadecanoic acid	1.484	15.21
12	Methy 2-furoate	1.457	4.90
13	Unknown	1.374	8.82
14	Cis-linoleic acid	1.028	16.87
15	4H-Pyran-4-one	0.855	3.66
16	Barbituric acid	0.690	7.78

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ห้องสมุดงานวิจัย

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเคมีข้างต้น ทำให้ทราบว่าทับทิมมีสารสำคัญกลุ่ม phytoestrogen ได้แก่ β-Sitosterol ซึ่งสามารถพบได้ทั้งในเมล็ด (14.930 เปอร์เซ็นต์) และเปลือก (7.207 เปอร์เซ็นต์)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ห้องสมุดงานวิจัย
วันที่ 17 มิ.ย. 2555
เลขทะเบียน 245245
เลขเรียกหนังสือ

ผลการศึกษาฤทธิ์ของสารสกัดทับทิมในการคุมกำเนิด

จากตารางที่ 3 พบว่า เปอร์เซ็นต์การฝังตัวของตัวอ่อนในมดลูกหนูอายุการตั้งท้อง 10 วัน กลุ่มควบคุมมีค่าเท่ากับ 10.83 ±0.7 เปอร์เซ็นต์ กลุ่ม 2, 3, 4, และ 5 มีค่าเท่ากับ 10.17 ± 0.4, 10.17 ± 0.5, 9.83 ± 0.5 และ 9.67 ± 1.4 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสารสกัดทับทิมสามารถยับยั้งการฝังตัวของตัวอ่อนได้ คิดเป็นเปอร์เซ็นต์เท่ากับ 6.09, 6.09, 9.23 และ 10.71 เปอร์เซ็นต์ ในกลุ่ม 2, 3, 4, และ 5 ตามลำดับ ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับหนูกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 3 ผลของการป้อนสารสกัดทับทิมต่อการฝังตัวของตัวอ่อนในหนูท้อง 10 วัน

กลุ่ม	จำนวนการฝังตัวของตัวอ่อน mean ± S.E.M.	เปอร์เซ็นต์การยับยั้งการฝังตัว
ควบคุม	10.83 ± 0.7	Nil
สารสกัดเมล็ดทับทิม (100 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว)	10.17 ± 0.4	6.09
สารสกัดเมล็ดทับทิม (1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว)	9.83 ± 0.5	9.23
สารสกัดเปลือกทับทิม (100 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว)	10.17 ± 0.5	6.09
สารสกัดเปลือกทับทิม (1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว)	9.67 ± 1.4	10.71

ผลของสารสกัดทับทิมต่อเนื้อเยื่อมดลูก เต้านม และเซลล์ช่องคลอดในหนูที่ตัดรังไข่ทั้ง 2 ข้าง

จากการทดลองพบว่ามดลูกหนูตัดรังไข่กลุ่มควบคุมมีน้ำหนักลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับหนู Sham operated ($P < 0.05$) ส่วนกลุ่มหนูตัดรังไข่ที่ป้อนสารสกัดจากเมล็ดและเปลือกทับทิม น้ำหนักของมดลูกจะเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงน้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของน้ำหนักมดลูกในกลุ่มหนูที่ฉีด 17β-estradiol ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับหนูตัดรังไข่กลุ่มควบคุม ($P < 0.05$) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลของสารสกัดเมล็ดและเปลือกทับทิมต่อน้ำหนักมดลูกในหนูตัดรังไข่

กลุ่ม	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักมดลูกเปียก (มิลลิกรัม)	น้ำหนักตัว (กรัม)
Sham operated	138.94 ± 8.61	251.25 ± 6.10
หนูตัดรังไข่ควบคุม	25.23 ± 1.12[a]	329.00 ± 6.04[a]
ฉีด 17β-estradiol 0.17 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	294.70 ± 21.95[ab]	245.71 ± 8.95
ฉีด 17β-estradiol 0.7 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	532.94 ± 120.01[ab]	242.00 ± 2.00
ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม 100 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	78.32 ± 7.26[ab]	298.88 ± 4.48[ab]
ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม 1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	70.64 ± 2.32[ab]	261.50 ± 7.60
ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม 100 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	50.88 ± 3.62[ab]	275.00 ± 6.19[ab]
ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม 1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	45.29 ± 3.54[ab]	280.50 ± 7.16[ab]

[a] $P< 0.05$ เมื่อเปรียบเทียบกับหนูปกติ [b] $P<0.05$ เมื่อเปรียบเทียบกับหนูตัดรังไข่กลุ่มควบคุม

ลักษณะเยื่อบุผิวมดลูกของหนูตัดรังไข่ (ภาพที่ 4 (2))ชั้น epithelium cells มีภาวะที่เจริญไม่สมบูรณ์ ในชั้น endometrium ประกอบด้วยเซลล์สี่เหลี่ยมลูกบาศก์ที่ไม่สามารถทำงานได้ ในส่วนของเนื้อเยื่อเกี่ยวกับมีการจัดเรียงที่ไม่เป็นระเบียบ มดลูกจะมีลักษณะการเจริญขึ้นทั้งขนาดของเซลล์และจำนวนของเซลล์ ในหนูกลุ่มที่ได้รับ 17 β-estradiol ทั้ง 2 ความเข้มข้น (ภาพที่ 4 (3 และ 4)) สารสกัดเมล็ดและเปลือกทับทิมมีฤทธิ์ช่วยเพิ่มน้ำหนักมดลูกและต่อมมดลูก (uterine glands) (ภาพที่ 4 (5, 6, 7 และ 8)) นอกจากนี้ยังพบการเจริญขึ้นของเซลล์เยื่อบุมดลูกอีกด้วย ในกลุ่มที่ได้รับสารสกัดจากเปลือกและเมล็ดของทับทิมพบว่าเซลล์เยื่อบุมดลูกมีการเจริญเพิ่มขึ้นแต่ไม่พบความผิดปกติแต่อย่างใด

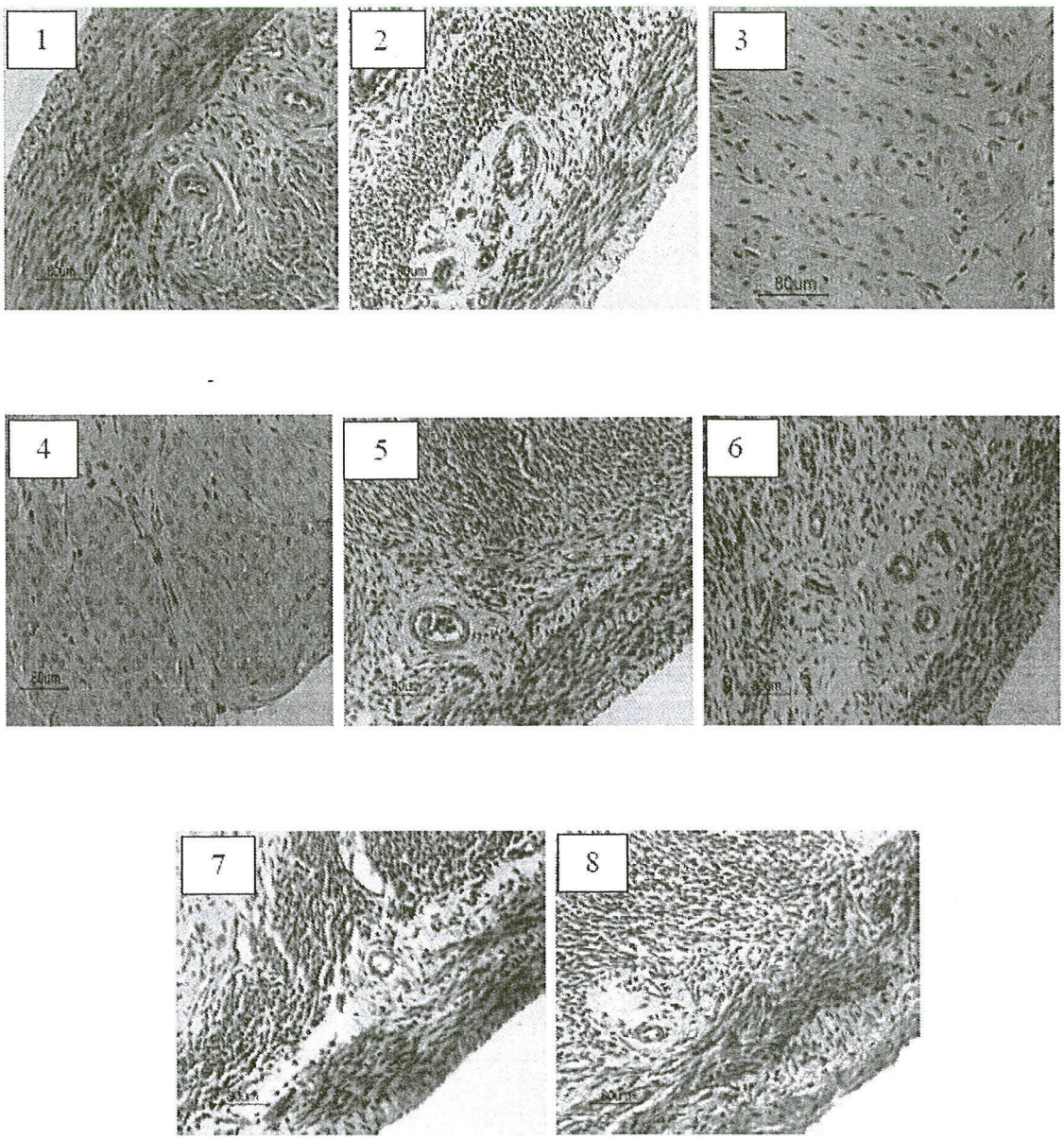

ภาพที่ 4 เนื้อเยื่อมดลูกตัดขวางภายใต้กล้องจุลทรรศน์ที่กำลังขยาย 400 เท่า

1 = กลุ่มหนู Sham operated; 2 = กลุ่มหนูตัดรังไข่; 3 =ฉีด 17β-estradiol (0.17 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว); 4 = ฉีด 17β-estradiol (0.7 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว); 5 = ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม (100 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว); 6 = ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม (1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว); 7 = ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม (100 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว); 8 = ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม (1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว)

ในหนูตัดรังไข่ (ภาพที่ 5 (2)) พบว่าโครงสร้างของชั้น epithelium มีความผิดปกติ เช่น ชั้นของแผ่นไขมันมีลักษณะอัดแน่นและไม่มีการสร้างท่อ (tubular ducts) เมื่อเปรียบเทียบในหนูกลุ่มควบคุมและกลุ่มที่ได้รับสารมาตรฐาน 17 β-estradiol (0.17 และ 0.7 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว) ที่พบการเจริญของชั้นไขมันและระบบท่อต่างๆ นั้นเป็นปกติ และมีการสร้างสารคัดหลั่งด้วยในกลุ่มนี้ ส่วนในกลุ่มที่ได้รับสารสกัดเมล็ดทับทิมพบว่ามีการเพิ่มขึ้นของท่อนำน้ำนมในเซลล์เต้านม

(tubular ducts of the mammary glands) ในกลุ่มที่ได้รับสารสกัดเปลือกทับทิมมีการก่อตัวของผนังเซลล์ การเจริญขึ้นของระบบท่อที่เพิ่มมากขึ้น แต่ไม่พบการสร้างสารคัดหลั่งเมื่อเปรียบกับกลุ่มที่ได้รับสารมาตรฐาน

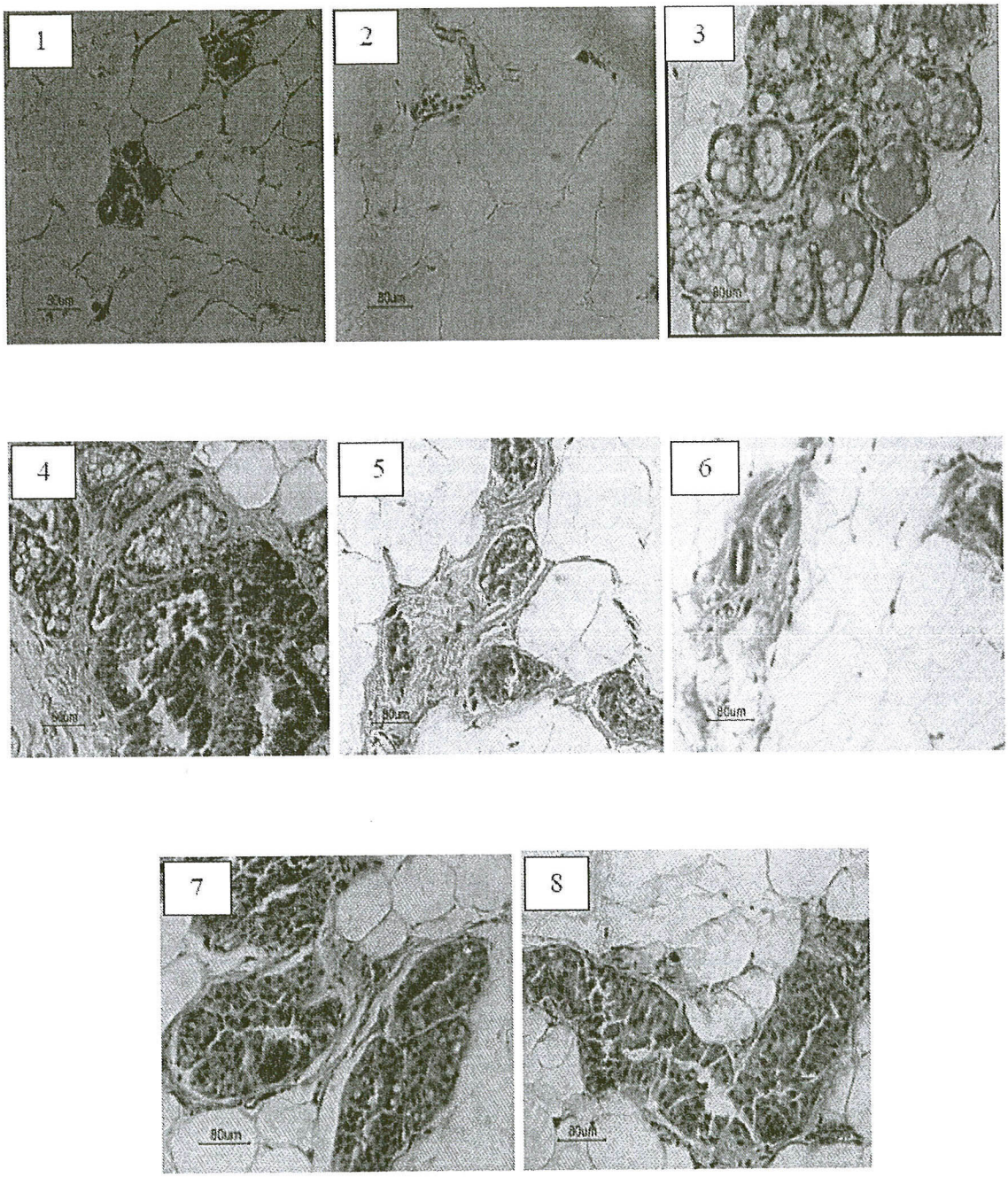

ภาพที่ 5 ลักษณะเนื้อเยื่อเต้านมภายใต้กล้องจุลทรรศน์กำลังขยาย 400 เท่า

1 = กลุ่มหนู Sham operated; 2 = กลุ่มหนูตัดรังไข่; 3 =ฉีด 17β-estradiol (0.17 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว); 4 = ฉีด 17β-estradiol (0.7 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว); 5 = ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม (100 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว); 6 = ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม (1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว); 7 = ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม (100 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว); 8 = ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม (1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว)

การประเมินผลความมีฤทธิ์เป็น estrogenic ของสารสกัดทับทิมจากส่วนของเมล็ดและเปลือก ได้ทำโดยการคิดเปอร์เซ็นต์ของเซลล์เกล็ดปลาที่พบในช่องคลอด การสเมียร์ช่องคลอดหนูตัดรังไข่กลุ่มควบคุมไม่พบเซลล์เกล็ดปลา พบเพียงเซลล์เม็ดเลือดขาวเท่านั้น (leukocytes) (ภาพที่ 6A) เปอร์เซ็นต์ของหนูที่พบเซลล์เกล็ดปลาในช่องคลอด แสดงในตารางที่ 5 กลุ่มที่ได้รับสารสกัดเมล็ดทับทิมความเข้มข้น 1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว มีจำนวนเซลล์เกล็ดปลาน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับ 17β-estradiol ที่ความเข้มข้น 0.17 และ 0.7 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว

ทั้งสารสกัดเมล็ดและเปลือกทับทิมที่ความเข้มข้นต่างกัน (100 และ 1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว) สามารถเหนี่ยวนำให้ช่องคลอดเปิดและมีสภาวะเหมาะสมต่อการเป็นสัด จำนวนเซลล์เกล็ดปลาที่พบในช่องคลอดมีจำนวนมากขึ้น (+ ถึง + +) และมากกว่ากลุ่มควบคุม (0 ถึง +) แต่ยังน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับ 17β-estradiol ที่ความเข้มข้น 0.17 และ 0.7 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว (+ + +) ดังแสดงในตารางที่ 6

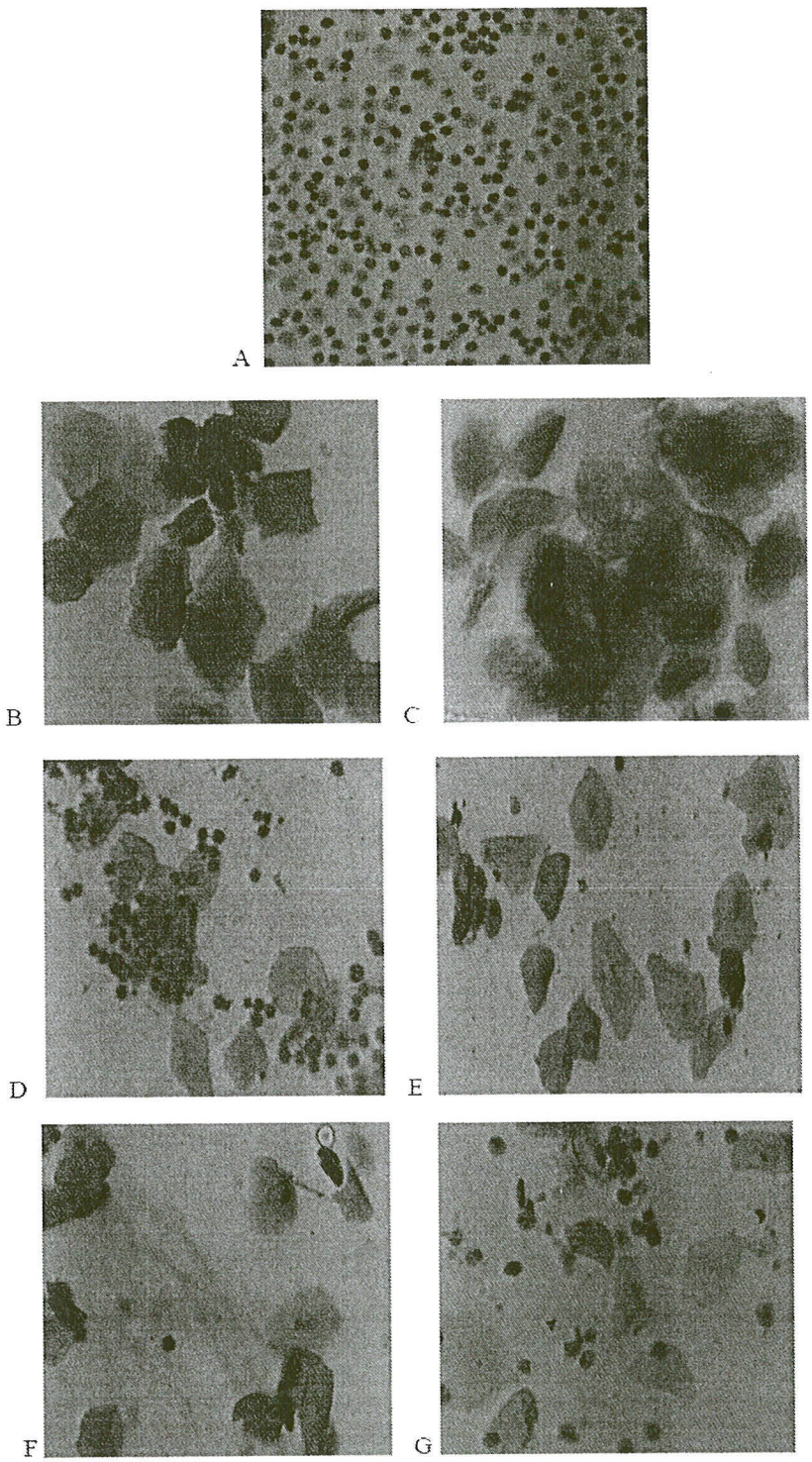

ภาพที่ 6 เซลล์ช่องคลอดที่ถูกย้อมด้วยเมทิลีนบลูภายใต้กล้องจุลทรรศน์กำลังขยาย 20 เท่า A=กลุ่มหนูตัดรังไข่; B =ฉีด 17β-estradiol (0.17 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว); C = ฉีด 17β-estradiol (0.7 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว); D = ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม (100 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว); E = ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม (1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว); F = ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม (100 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว); G = ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม (1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว)

ตารางที่ 5 ผลของสารสกัดทับทิมต่อเซลล์เกล็ดปลาในช่องคลอดหนูตัดรังไข่

กลุ่ม	จำนวน (ตัว)	การทดลอง	% หนูที่พบเซลล์เกล็ดปลาในช่องคลอด					
			สัปดาห์ 2	สัปดาห์ 3	สัปดาห์ 4	สัปดาห์ 5	สัปดาห์ 6	สัปดาห์ 7
2	5	หนูตัดรังไข่ 10% v/v Tween 80	0	0	0	0	0	0
3	5	ฉีด 17β-estradiol 0.17 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	100%	100%	100%	100%	100%	100%
4	5	ฉีด 17β-estradiol 0.7 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	100%	100%	100%	100%	100%	100%
5	5	ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม 100 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	80%	40%	40%	40%	40%	20%
6	5	ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม 1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	100%	80%	80%	80%	80%	60%
7	5	ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม 100 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	40%	20%	20%	40%	20%	20%
8	5	ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม 1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	80%	80%	40%	40%	40%	20%

ตารางที่ 6 ฤทธิ์การเป็น Estrogenic ของสารสกัดทับทิม

กลุ่ม	จำนวน (ตัว)	การทดลอง	เซลล์เกล็ดปลา
2	5	หนูตัดรังไข่ 10% v/v Tween 80	Vagina not open
3	5	ฉีด 17β-estradiol 0.17 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	+ + +
4	5	ฉีด 17β-estradiol 0.7 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	+ + +
5	5	ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม 100 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	+ ถึง + +
6	5	ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม 1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	+ ถึง + +
7	5	ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม 100 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	+ ถึง + +
8	5	ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม 1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว	+ ถึง + +

0 = ไม่ปรากฏเซลล์ใดๆ, + = พบ nucleated epithelial cells, ++ = นิวเคลียส และ เซลล์เกล็ดปลา, +++ = เซลล์เกล็ดปลาเท่านั้น

ผลของสารสกัดทับทิมต่อระดับฮอร์โมนและระดับคอเลสเตอรอลในเลือด

ระดับฮอร์โมนในเลือด

จากการศึกษาพบว่าเมื่อฉีด 17β-estradiol (0.17 และ 0.70 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว) ให้แก่หนูตัดรังไข่จะทำให้ระดับฮอร์โมนเอสโตรเจนในซีรั่มของหนูเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (245 ± 69.07 และ 262.31 ± 72.57 พิโครกรัมต่อมิลลิลิตร) เมื่อเปรียบเทียบกับหนู Sham operated และหนูตัดรังไข่ในกลุ่มควบคุม (73.62 ± 13.58 และ 59.88 ± 10.42 พิโครกรัมต่อมิลลิลิตร) สารสกัดเมล็ดและเปลือกทับทิมปริมาตร 1,000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว มีฤทธิ์เพิ่มปริมาณฮอร์โมนเอสโตรเจนในซีรั่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับระดับฮอร์โมนเอสโตรเจนในหนู Sham operated ($P<0.05$) นอกจากนี้สารสกัดดังกล่าวยังมีฤทธิ์ไปเพิ่มปริมาณฮอร์โมน LH ในซีรั่มอีกด้วย แต่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับหนูตัดรังไข่กลุ่มควบคุม ดังแสดงในตารางที่ 7

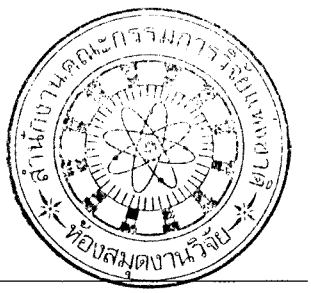

ตารางที่ 7 ผลของสารสกัดทับทิมต่อปริมาณฮอร์โมนเอสโตรเจน (E_2) และ LH

กลุ่ม	เอสโตรเจน (pg/ml)	Luteinizing hormone (LH) (mIU/ml)
Sham operated	73.62 ± 13.58	0.07 ± 0.00
หนูตัดรังไข่ควบคุม	59.88 ± 10.42	0.69 ± 0.33[a]
ฉีด 17β-estradiol 0.17 มก./กก. น้ำหนักตัว	245.45 ± 69.07[a]	0.07 ± 0.00
ฉีด 17β-estradiol 0.7 มก./กก. น้ำหนักตัว	262.31 ± 72.57[a]	0.07 ± 0.00
ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม 100 มก./กก. น้ำหนักตัว	61.65 ± 7.45	0.84 ± 0.87[a]
ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม 1000 มก./กก. น้ำหนักตัว	117.28 ± 50.33[a]	1.58 ± 1.69[a]
ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม 100 มก./กก. น้ำหนักตัว	88.05 ± 9.94	0.28 ± 0.25[a]
ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม 1000 มก./กก. น้ำหนักตัว	136.48 ± 41.87[a]	0.44 ± 0.35[a]

[a] $P< 0.05$ เมื่อเปรียบเทียบกับหนูปกติ [b] $P<0.05$ เมื่อเปรียบเทียบกับหนูตัดรังไข่กลุ่มควบคุม

ระดับคอเลสเตอรอลในเลือด

ผลการศึกษาพบว่าระดับคอเลสเตอรอลรวม (total cholesterol) ในเลือดของหนูตัดรังไข่กลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างกับระดับคอเลสเตอรอลรวมในหนู Sham operated แต่เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับหนูตัดรังไข่ที่ได้รับการฉีด 17β-estradiol (0.17 แล 0.7 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว) พบว่าระดับคอเลสเตอรอลในเลือดเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อนำผลการตรวจระดับคอเลสเตอรอลของหนู Sham operated กับหนูตัดรังไข่กลุ่มควบคุมไปเปรียบเทียบกับหนูที่ได้รับสารสกัดเมล็ด (100 และ 1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว) และเปลือกทับทิม (100 และ 1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว) พบว่าไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาทางคลินิกแสดงให้เห็นว่าเอสโตรเจนมีฤทธิ์ไปลดปริมาณคอเลสเตอรอลรวม โดยที่ปริมาณคอเลสเตอรอลชนิดไม่ดี (Low Density Lipoprotein) จะลดลงแต่ปริมาณคอเลสเตอรอลชนิดดี (High Density Lipoprotein) จะเพิ่มขึ้น (Selzman, 1997) จากตารางที่ 8 จะเห็นว่าระดับ คอเลสเตอรอลชนิดดีในเลือดหนูตัดรังไข่เพิ่มขึ้นและเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในหนูตัดรังไข่ที่ถูกฉีดด้วย 17β-estradiol (0.17 แล 0.7 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว) ในหนูตัดรังไข่ที่ได้รับสารสกัดจากทับทิมพบว่าประมาณคอเลสเตอรอลชนิดดีเพิ่มขึ้นแต่ไม่แตกต่างกันทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับหนู Sham operated และหนูตัดรังไข่กลุ่มควบคุม

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาระดับของคอเลสเตอรอลชนิดไม่ดีในเลือดพบว่า ในเลือดหนูตัดรังไข่ระดับคอเลสเตอรอลชนิดไม่ดีเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับหนู Sham operated นำผลการตรวจดังกล่าวของหนู Sham operated และหนูตัดรังไข่กลุ่มควบคุมไปเปรียบเทียบกับหนูตัดรังไข่ที่ได้รับ 17β-estradiol (0.17 และ 0.7 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว) พบว่าระดับ คอเลสเตอรอลชนิดไม่ดีเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน แต่ในกลุ่มหนูตัดรังไข่ที่ได้รับสารสกัดจากทับทิม (100 และ 1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว) พบว่าระดับของคอเลสเตอรอลชนิดไม่ดีจะลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับหนูตัดรังไข่กลุ่มควบคุมแต่ไม่มีความแตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบกับหนู Sham operated

นอกจากระดับของคอเลสเตอรอลแล้วคณะผู้วิจัยยังได้ศึกษาถึงระดับของไตรกลีเซอไรด์ (Triglyceride) ในเลือดหนูอีกด้วย พบว่าระดับไตรกลีเซอไรด์ของหนูตัดรังไข่กลุ่มควบคุมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับหนู Sham operated แต่ในกลุ่มหนูตัดรังไข่ที่ได้รับการฉีด 17β-estradiol (0.17 แล 0.7 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว) พบว่าระดับไตรกลีเซอไรด์ลดลงอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับหนู Sham operated และหนูตัดรังไข่กลุ่มควบคุม ส่วนในกลุ่มหนูตัดรังไข่ที่ได้รับสารสกัดจากเมล็ดและเปลือกทับทิม (100 และ 1000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว) พบว่าปริมาณไตรกลีเซอไรด์ลดลงอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับหนูตัดรังไข่กลุ่มควบคุม

ตารางที่ 8 ผลของสารสกัดทับทิมต่อระดับของคอเลสเตอรอลและไตรกลีเซอไรด์ในเลือดหนู

กลุ่ม	ชนิดของไขมัน (mg/dL)			
	คอเลสเตอรอลรวม	คอเรสเตอรอลดี	คอเลสเตอรอลไม่ดี	ไตรกลีเซอไรด์
Sham operated	92 ± 8.09	66.17 ± 5.89	9.33 ± 0.95	127.67 ± 8.90
หนูตัดรังไข่ควบคุม	96.83 ± 3.47	67.67 ± 2.21	12.17 ± 0.61[a]	144.00 ± 17.08[a]
ฉีด 17β-estradiol 0.17 มก./กก. น้ำหนักตัว	136.50 ± 3.83[ab]	98.50 ± 2.87[ab]	12.00 ± 0.73[a]	116.33 ± 19.12
ฉีด 17β-estradiol 0.7 มก./กก. น้ำหนักตัว	140.33 ± 6.86[ab]	100.83 ± 5.43[ab]	15.00 ± 0.96[ab]	93.83 ± 10.78[ab]
ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม 100 มก./กก. น้ำหนักตัว	105.69 ± 7.74	73.67 ± 4.57	9.17 ± 0.79	100.50 ± 7.35[ab]
ป้อนสารสกัดเมล็ดทับทิม 1000 มก./กก. น้ำหนักตัว	118.17 ± 3.58[ab]	85.50 ± 2.66[ab]	8.50 ± 0.24	99.00 ± 6.52[ab]
ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม 100 มก./กก. น้ำหนักตัว	103.00 ± 4.52	75.33 ± 3.63	9.00 ± 0.93	111.67 ± 12.98
ป้อนสารสกัดเปลือกทับทิม 1000 มก./กก. น้ำหนักตัว	96.33 ± 8.74	67.33 ± 2.41	7.33 ± 0.71	105.3 ± 15.57

ผลการทดลองแสดงในรูปของค่าเฉลี่ย ± S.E.M; n=6, [a] $P< 0.05$ เมื่อเปรียบเทียบกับหนูปกติ, [b] $P<0.05$ เมื่อเปรียบเทียบกับหนูตัดรังไข่กลุ่มควบคุม